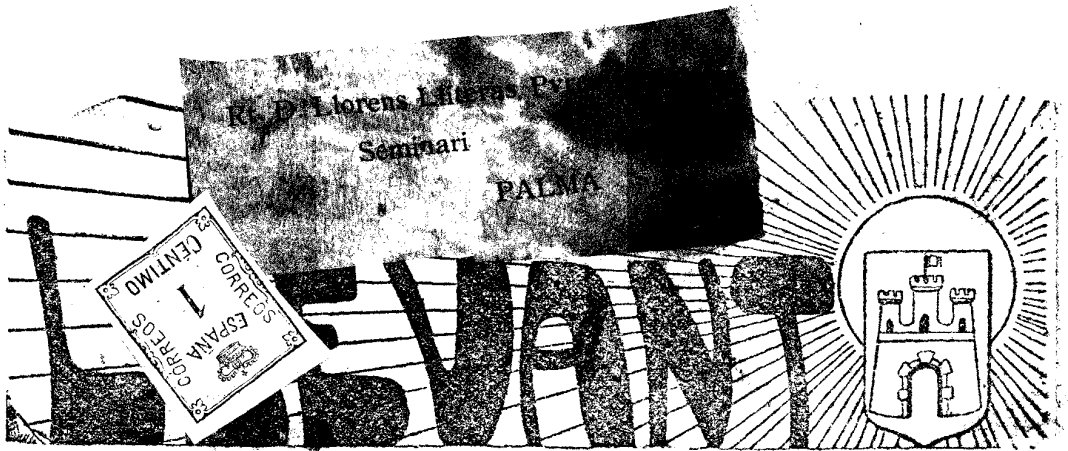


Artà Un trimestre 1'50
A fora any 7'00
Al Extranjer id. 10'00

Número solt
0'10 cts.



SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

Artà 30 Setembre de 1922

PER DEU I PER MALLORCA

Redacció i Administració
Quatre Cantons, 3

Del Regionalisme al Nacionalisme

Si no hagués sortit en un periòdic que té per costum mesclar l'atac personal amb la discussió d'ideals, no hauria pensat ni un minut en comentar com se mereix l'article de fons que amb el títol amb que va encapsalat aquest, publicà «La Vanguardia Balear» en son darrer n.º del 23 d'aquest mes. Però mos ha entrat tan endins això que sosté el Sr X en materia de regionalisme i nacionalisme que tot i esperant la xubascada, hi consentim i no volem que surti un sol n.º del nostre setmanari sense que posi de manifest al Sr X que la idea que té dels catalans i del catalanisme és arcaica, és passada, és estantíssima i desdii d'un periòdic que veu la llum en terres mallorquines.

Aqueix article mos n'ha fet recordar una serie que per l'estil fa cosa de més i mig va publicar l'antiquat polític D. Amós Salvador, crec en «El Imparcial» que per cert se semblen en tot: en els «llibonets» que en el principi dediquen al caràcter dels catalans, en l'«amor» i «admiració» que diuen que les professen i en l'atac furios que en el final les endiuen.

De tal manera s'assemblen qu'acostumat a lletgir sense mirar el firmant, quant acabava la lectura de la primera plana, pensava: ara, aquí darrera vendrà la firma de D. Amós, i la sorpresa és estada grossa al veure el firmat per X.

Vaja, idó, Sr X, sieu, qui sieu, permeteume que m'atrevesca a pegar algunes puntades al vostre article amb el bon desig de que tengueu un millor concepte del nacionalisme de Catalu-

nya, perque fa empagar que en una terra com la nostra, hereua directa de l'esperit català que dugueren aquí els nostres avis i que aquí quedà reclos com a perla en una coplaya; i en el temps actual en que és ja possessió del vulgus la vera idea de nacionalitat, hi haja encara periòdics de la talla de «La Vanguardia» que publiquen aquelles diatribes contra el sentiment de tot un poble, digue baix de tots conceptes de gosar de la llibertat an a que aspira i an a que té dret.

Se declara V. partidari del «Regionalisme» que fa una trentena d'anys predicaven alguns literats catalans perque no n'hi tenien un clar concepte uns, i altres perque sentien encara la por natural de proclamar en veu alta l'ideal que sabien se procurava aufergar amb el foc o a cops de sabre.

Veritablement, avui la cosa ha canviat; però no el catalanisme, sino precisament l'ambient en que se mou, i una prova n'és que els més reconsagrats contraris als ideals catalanistes com V. que demostra esser-ho en l'última part del article, toleren, és més aplaudeixen la concepció del regionalisme que tant mal rebuda fou en son principi.

Diu V. que «Catalunya davant Espanya parla de la nacionalitat catalana i que això simple i purament vol dir que se considera un Estat «en front» del Estat Espanyol.» Amb això V. atina i s'equivoca al mateix temps. Catalunya, conscient de la seua personalitat, creu que té dret a esser un Estat, com ho era ja en altre temps, i aspira a que li sia reconegut aquest dret i otorgada la

seua absoluta llibertat. Amb això atina V; però no amb lo de posarse en front del Estat Espanyol, que no hi ha perqué; abans al contrari, ha manifestat per boca dels seus capdevaners polítics, i per cert dels qui amb més desprendiment i amor han treballat per fer una Espanya gran, que si Catalunya vol l'autonomia és amb el sentit de seguir confederades ella i les demés nacionalitats ibèriques, conservant entre totes la més ferma adhesió en lo extern, i la màxima llibertat en lo intern.

Perque, Sr X. no hi podem fer més. No son els governs, ni els reis, ni cap institució per alta que estiga, qui forma i crea els pobles, sino Deu; i Ell ha volgut qu'en aquest reconet de la península ibèrica hi haja un poble amb una llengua ben diferenta de la dels pobles restants, amb una historia ben distinta, amb un dret ben propi, amb un art ben peculiar, en una paraula, amb un caràcter totalment distint del dels demés pobles ibèrics com V. mateix regoneix. ¿I qué pot fer millor aquest poble que sentit se orgullós dels dons amb que Deu l'ha afavorit, que procurar conservar la fisonomia que Deu li donà, qu'estimar tot lo propi i tot lo més característic i esforsar-se en que aquest dret tan natural li sia reconegut pels demés pobles?

I si totes aquestes manifestacions fisonòmiques d'un poble son les característiques de la nacionalitat ¿qué més natural que se vulguin dir *nacionalistes* a plena llum i a la cara del mon, els qui, conscients de totes elles treballen per sostenir-les?

La patria natural la dona Deu, com he dit. L'home no pot fer d'haver nascut a una terra distinta de la que Deu

li destinà i com la terra aont ~~un~~ és la seua patria natural, és clar que pels catalans l'única patria natural seua és Catalunya.

Lo que és atribució dels homos és l'adopció d'un altre terra per patria, ja per connexió, aixó és, per l'unió voluntaria de diferents patries naturals en un gran Estat o confederació de nacions, o per afiliació, anant a inscriurer-se en els registres de una altre terra; mes aquesta será sempre per ells una patria adoptiva. Idó com se veu clar amb lo dit, per Catalunya, lo que avui constitueix l'Espanya, aixó és, l'unió de totes les nacionalitats ibèriques, és patria adoptiva.

Es ben evident, idó, que la patria natural ho és i ho será sempre, fins a desgrat del propi individu; però que la patria adoptiva s'hauria de poder deixar i prendre segons les conveniencies de cada qual.

Tot lo que hem dit fins aquí son coses tan elementals que fins un s'estranya de veure a lo millor, periòdics publicant articles com el de que parlam, aont se surt amb allò de la *madre común*, del *claustró materno*, *separatisme* etc, etc, confonguent llasimosament els termes.

I per pitjor retreuen ademés com un estigma pels catalans allò de tenir un comerx ric, una industria florent; com si tot aixó no fos, com en el principi regoneix el Sr. X, una consecuencia del carácter actiu dels catalans. No surti com sempre amb la protecció del Estat, sant homo; l'Estat al donar una llei l'ha donada general i perqué no l'han aprofitada les regions espanyoles?

Lo que sembla mentida és que qui escrigué la part primera del article, plena d'admiració i d'amor (serien insinceres!) pel poble catalá, haja escrit també son final en que demana un terrible fré a les lligitimes aspiracions dels catalans.

¡Cal homo no temi per aixó. Un dels més grans imperis es estat Alemania constituít per diferents Estats. I el gosar cada un de completa autonomia no privava que fos l'Imperi més fort, més progressiu, més cult i de més ordre, ni en cap altre s'han donades proves més inequívocues del patriotisme de cada un dels seus Estats components.

No és l'unitat formada amb cadenes que fa grans els pobles; és mes bé l'u-

nió voluntaria, l'libèrrima i per amor a un ideal col·lectiu que se fan els més grans sacrificis.

Espanya és estada gran, i no precisament d'ençá d'aquesta uniformitat que copiarem de l'Estat veinat, sinó abans, quand la nacionalitat catalana federada amb Aragó, s'uní voluntariament i amb jurament de mutual respecte per les seues costums, els seus caràcters, les seues llengües i les seues antigues lleys a les demés nacionalitats i regions ibèriques ja federades. Allavors fou gran Espanya, i comensá la seua desfeta precisament, quand una d'aquelles nacionalitats confederades volgué absorbir la supremacia, volgué anorrear a ses compaynes barrantles totes les seues característiques, destruint la seua idiosincrásia.

I d'al'avors ençá Espanya s'es empetitida, i cal notar que els primers fragments que s'en apartaren foren les seues filloles americanes, que d'ella havien heredada la llengua, i la seua manera d'esser, i han quedades precisament les qui no li deuen més parentesc que'l ser germanes de rassa i la convivència d'alguns sigles.

I Espanya pot tornar a esser gran, ho ha de ser, ho será, si un dia te governs clarividents, que reconegut lo qui és obra de Deu, respectin la idiosincrásia de cada un dels pobles que l'integren, i donin precisament una ampla llei autonómica que permeti a les distintes nacionalitats ibèriques desenrotllarse íntegrament, sense cap trova, tot conservant-se unides amb el llas amorós de la germanor per conseguir l'ideal col·lectiu de fer un Imperi ibèric el més fort i més progressiu d'Europa.

Z.

Pel Vble. P. Fra.

Antoni Llinás

DE CA-NOSTRA

El providentíssim P. Fra. Pere Cabrer, per monament del P. Guardia del Convent de la nostra vila, devers l'any 1734, prengué d'alguns vehins d'Artá informacions de la vida i prediques del Vble. P. Antoni. L'autógraf de les esmentades infor-

macions el tenim i guardam amb gelosía i per tractarse de coses exclusivament de ca-nostra les transcrivim avui tal com les mos deixá escrites la ploma sencilla del P. Cabrer, reveladores del esperit i piadosa credulitat de l'época en que foren escrites.

Diuen talment:

«Havent-me encomanat el Rf. P. Guardia el que vés algunes personas de edad, qui puguen haver conegut al Rt. P. Fr. Antoni Llinás i el preguntarlos si sabien algún texto portentós i singular de dit P.^a de que en cas de esser preguntats, poguessen autenticament testificar, passi a veurer los siguients personatges. Al Rt. P. Christophol Juan de edat de 75 anys, al Sr. Miquel Sanxo de La Jordana de edat de 82 i al seu Fill el Dr. Pere Joseph Sanxo de circa 65, al Sr. Jaume Morey de circa 80, a l'amo'n Miquel Torres de 75, a se muller de circa 72, a mestre Pere Sancho de 80, a la Sra. H. Melis de mes de 80, al Sr. Gregori Brotat de circa 70 i a l'amo'n Pere Sard de més de 70; i preguntats *in solidum* respongueren haver conegut molt be al dit Pare, haver-lo oit predicar repetides vegades i alguns haver-lo en algún modo amb especialitat tractat. Preguntats después que sabien a mb individuació, tots respongueren que el tenien per un gran sirvent del Sr. i que en lo seu aspecte se llegia un no se que de Santedat i que amb ella atreya a tot lo mon; per lo que tots el segufen aunque tots a la sua presencia temien. Que la sua conversació era molt humil i de gran consue-lo per los qui el tractaven.

Respongueren també unánimes que tant en lo altar, com en el pulpít lo havien vist en moltes ocasions elevat circa de tres o quatre palms mes de lo que al sua estatura ordinaria ordinariamente donave; encareque no havien vist si desemparave la terra y quant amb esta forma en el

pulpit se elevave, es posave en los braços estesos, y ostentant quedarse privat de sentits y ab un aspecte de difunt se estave sens parlar circa mitx quart de hora, y que tornant en sí rompie ab un suspir, així com practiquen los qui recobren lo aliento después de un gran desmay, y que después ordinariament se lamentava de les miserias venideras en el Regne de España, y particularment en Mallorca; per lo que al ultim de sos sermons encomanave al auditori un Pater noster per la sucesió del Sr. Carlos segon.

Alguns añadien haver-li oit predicar que qui viuria en lo any 40 veuria coses molt rares i cingulars.»

Fr. Gabriel Tous. T. O. R.

Seguirá.

La lladriola (1)

Mariana. ¿Me direu aon va sa gent, que avui passa tan xaïesta? Ninetes ¿aon és sa festa? Tot-hom va cap al Convent.

Juaneta. Una «tarde» fan avui ben maca ses «josefines»

Mariana. ¿També hi poren anà nines?

Xerafina. Si hi vols vení...

Mariana. Si qu'heu vuy.

¿Qué paguen per veurer-ho?

Juaneta. No és com es Cine, Mariana, [na,

en passá sa palangana com més hi tiren, milló.

Xerafina. Na Juaneta té alegríja perque enguany molts de [dobbés los donará.

Mariana. ¡Hala! ves, ¿amb aixó los gastaría? Jo hi tiraré una pesseta si mumare l'em vol dá; però des meus, net i cla: Será poquet.

Xerafina. Marianeta, abans era jo com tú, però un susto m'en vaitx dú...

Mariana. Que te fe torná xaubeta.

Juaneta. Qu'el te cont na Xerafina i si com a mi t'en pren, crec qu'en lloc de riurertén te ferá pell de gallina.

Mariana. A mi no me fa po res, segons diu es meu padrí; però aquest fet vui senti; Xerafineta, digués.

Xerafina. Idò, fietes, pe'sa lira que deim del Ram, a Ciutat, que de tot está atestat i una no sap lo que mira, a una jaia vaig comprá un pouet amb corriola, poal, una lladriola, i un altra m'en regalá diguent-mé: -Pels *germanets*. —Madoneta, som pubila.

—Poc el teu capet cabila: heu son tots els nins pobres.

Mariana. ¡Jesús, quina patulea! Será es cuento des ciurons si tots aquests patecons dins eateva fan ulea.

Xerafina. Deu cèntims, suara vint dins la lladriola queien; els meus pares amb gust [veien

que n'hi tirava sovint.

Juaneta. Allò des Cine, conteu.

Xerafina. De anarhi m'en afliuxava, i es dobbés, tic, tic, guardava amb un gust que no heu [creureu.

Mariana. No m'has fet peil de gallina. Si no contes més que aixó...

Juaneta. Calla, qu'ara ve lo bo.

Xerafina. I lo bo va essé un'angina més dolenta que sa fel, tots me ploraren per morta... del Cel vaig tocá a sa porta i me sortí Sant Miquel, ses balances amb sa ma per pesar-mé sa animeta, ¡ai de mí! la mesquineta s'esclatava de plorá mirant-li sa cara trista; em prengué fort tremoló vegent qu'un dimonió llavones treia una llista. Fent jutipiris lletgi:

—«No es recorda molts, de [dies

de dí tres Avemaries es vespre ni es dematí. Ses lliçons, no les sap mai; resa el Rosari a costura i de xerrá no s'atura. Mentides... ¡un enfilai!

Amb sos pares...

Mariana. ¡Ara sí que hi estic retgira- [deta!

¿Que hauría estat, Juaneta si m'guessen pesada a mi?

Xerafina. Sa llista, per mala sort, dins sa balança pesava. Está fet de mi, pensava, amigues, amb desconort, Depressa vola que vol un angel se presentá; dins l'alire platet vessá dels pobres la lladriola fent pegá gran cap-ficó al plat de les bones obres: me va essé lo fet pels pobres la meva salvació.

Juaneta. ¿Sentiu, nines i ninets? el qui els pobres agombola fa pel Cel la lladriola que guarden els angelets.

(1) Diálec recitat en l'acte literari de les *Obreres de St. Josep* que resenyam en altre lloc.

Margalida Estelrich.

De Capdepera

Diumenge passat tengué lloc la celebració de la festa de la «Doctrina cristiana». Resultá solemmissima.

Al mati hi va haver comunió general. A les deu ofici solenne i se predicá el Sr. Rector de Cena, D Antoni Galmés i es cantá la Missa d'en Ballvé alternant el «Coro Davidic» i el poble.

Al capvespre, tots els nins i nines que concorren a la doctrina parroquial, después d'un repiqueteix de campanes, es dirigiren a l'Esglesia, desde aon en processó i portant quatre atlots l'hermosa imatge del nin Jesús anaren cap al Col·legi, acompanyats de la banda de música.

Arribats al dit lloc, en el Saló d'actes de la Congregació Mariana diferents nines executaren varios juguets i recitaren diverses poesies i diálecs. Seguidament el Sr. Galmés parlá a la concurrència ensalçant la necessitat de l'ensenyança del Catecisme i exposant alguns exemples molt gráfcics i curiosos.

A continuació els nins executaren alguns jocs rítmics, com ho havien realitzat les nines i declamaren igualment algunes troços escuts afusius a l'acte.

Tenim suma complacència en donar la més cordial enhorabona al nostre zelosíssim Rector qui ajudat de varies persones piadose; tant s'esforça en inculcar en les inteligències i cors dels infants del nostre poble el principis de nostra santeda religió.

—L'Ajuntament pareix qu'es va preparant per tenir sempre ben arreglats els carrers de la població. Son bastants els depòsits de pedra picada que ja hi ha per estendre-la per aon fasi falta.

—També ha construït unes clava-gueres a n'el camí que condueix a Son Terrassa, de n'uat el torrent de Son Jaumell. Era una millora molt necessària i desitjada.

Corresponsal

De Son Servera

Reina indescriptible entusiasme dins la vila amb motiu de les corregudes qui han de tenir lloc, si a Deu plau, dia primer d'Octubre a les quatre del capvespre a l'Hipòdrom expressament construït dins la nostra demarcació.

Aquesta setmana, el tema general de les converses es "les corregudes de diumenge, ¿Quin guanyarà en tal o qual carrera? se pregunta. Fa mal fer conjectures, perquè correrà i cavalls que tal vegada mai han corregut plegats, cavalls quin trot per ventura molts no hem tengut ocasió de presenciari.

L'ordre de les carreras es com segueix:

—Primera carrera: cavall "Lucero,, d'En Toni Lluï de S. Servera, manat p'En «Gorrió», amb el "Terrible,, de D. Juan Lluï, guiat per n'Andreu d'es Camp Redó.

Segona carrera: "Polo,, de D. Juan Sart d'Artá manat per «Gorrió», i "Alazán,, qu'anirà guiat p'el seu propietari Sr. Jaume.

Tercera carrera: cavall "Spiegue,, manat p'el seu amo Sr. Ripoll, amb el "Distinguido,, guiat per D. Jeroni Oliver, propietari de Palma.

Quarta carrera: "Romero,, de D.

Antoni M.^a Nebot manat p'el «Gorrió» correrà amb el "Faril,, propietat de D. Jaume Reinés (a) Neca de Sa Pobla, quin conductor serà el famós i molt anomenat «Boira».

La quantitat que s'invertirà en premis ascendeix a 3000 pts.

Durant l'espectacle tocarà a dins l'Hipòdrom sa banda de música.

Hi haurà els següents trens especials: de Palma a Son Servera a les 11, de Sa Pobla a Son Servera a les 11'45, de Manacor a Son Servera a les 14 i d'Artá a Son Servera a les 13'30.

Regres: partirán d'aquí cap a Manacor, Palma i Sa Pobla, trens a les 18'05 i a les 19'30.

Segurament qu'es trasladarán a Son Servera molts d'aficionats donada la facilitat i cómodo en que les serà doble fer-hó.

—En una entrevista celebrada a Son Corp per uns quants joves representants de la Congregació Mariana en D.^a Lluï Aguado's convengué en donar grandíssima solemnidad a sa festa que cada any la noble i piadosa familia Mard, dedica a la Beata valdemosina Catalina Thomás. Segurament resultarà una festa civica religiosa lluidíssima, a jutjar p'els preparatius que s'estin fent dels quals donarem compte oportunament.

Corresponsal

Ajuntament

Sessió del 3 Septembre 1922

Presidida pel Sr. Batle se celebrá sessió ordinària acordant-se:

Primer Aprovar l'extracte dels acords presos per l'Ajuntament durant l'Agost i enviar-los al Governador.

Segon Aprovar la distribució dels fondos del mes.

Tercer En vista de que ningú digué a la subasta de la terra del torrent del Millach, s'autorisa al Batle perquè en fassa lo que crega millor pels interessos del Municipi.

Quart Suposat que l'Ajuntament és estat autorisat pel Governador per adquirir directament un carruatge mortuori mentre son cost no passi de lo consigna't en pressupost s'acordá autorisar al Sr. Batle perquè fassi gestions per adquirir-lo.

Quint Fer els remendos necessaris en el corral de la Sala.

ACTE LITERARI

DE LES

"Obreres de St. Josep"

Cada any, així que s'entrega la Tardor, l'Associació d'Obreres de St. Josep, a imitació de la naturalesa que comensa a recullir savors i llacor per la sembra, també ella celebra un acte literari per obtenir amb el producte de la capta entre els assistents medis amb que augmentar el fons an a que donen durant l'any destí tant benèfic p'el nostre poble.

Cap any hem deixat d'assistirhi ni de publicar una ressenya de tan simpàtic acte, i tampoc no podia faltar enguany.

En música cal notar l'afinació amb que cantá el Chor de Sta. Isabel les pessos «Esperanza-Fe-Caridad» d'en Rossini, i amb molt més sentiment les cançonetes «Dos Suspirs i Les Ones» del P. Amorós que'l públic sentint les més intensament aplaudí amb entusiasme. També executá una pessa al piano la Sta. Catalina Sancho. Totes les executants reberen forts aplaudiments.

Se recitaren algunes poesies, com «Poncella i ¿On sou mare...?» que feren sentir vivament al auditori pel sentiment qu'inclouen, especialment la derrera.

Peró sobre tot, agudaren els diàlegs adequats al acte originals de Dna. Margalida Estelrich, que recitaren de lo millor

algunes ninetes a uns i varies Stes. al altre, meresquent recitadores, i antora una forta ova-ció de la concurrència.

La Tresorera de l'Associació D.^a Remey Bahamonde feu un discurs estil·lat amb la galanura de frase en ella peculiar que agradá ferm al selecte auditori el qual l'aplaudí amb entusiasme.

Sobre tot la capta no desmeresqué dels demes anys, prova de que Artá está compenetrat de l'obra excelsa de les "Obres" i del gran be que fan an els pobrets de la vila.

Al ondemá al capvespre se repetí davant altre auditori que també omplia la sala.

Deu vulla que l'any qui ve se pugui celebrar, com digué la Sra. Presidenta, en el nou local en projecte.

RELLIGIOSES

A la Parroquia ahir divenres comensaren les Coranta Hores que la familia Morey va deixar en honor a St. Miquel. Predicá el Triduo el P. Caldentey Dominic de Manacor. Demá hi haurá la Comunió general de l'Associació del Sagrat Cor de Jesús a la hora de costum.

An el Convent de St. Antoni comensarán dilluns les Coranta Hores dedicades a St. Francesc que solen celebrar-se cada any. Acabarán en la diada del Sant, el 4 d'Octubre en que se celebrarà Comunió general i Ofici amb sermó. En aquestes Coranta Hores predicarán els Rts. P. Miquel Quetglas i P. Rafel Ginard. T. O. R.

Crónica

—METEOROLOGIA. Per fi se coneix be qu'hem entrats a la tardor. El canvi és estat ben mercat. El dilluns dia 25 el dia comensá embuiat ferm i devers les 9 se desencadená una forta tempestat; llamps, trons i aigo. Però va passar prestet i l'aigo no va entrar. Però ahir divenres durant la nit feu altre volta tempestat i algunes barrumbades molt fortes i el dematí del divenres també ploqué ferm. La saó és ben assegurada.

AGRICOLAS.—Ha comensada la temporada del pes dels porcs. Ja s'en treuen a pesar, de tant en quant, però se paguen barato de 16 pts. a 18 i e's venedors s'estovien de vendre tot lo que poren. Se cu'len olives a voler i se liaura a la vela.

ESTAT SANITARI.—No hi ha malalts de gravetat, però han reaparegudes les gástriques. Son diferents els qui'n sofreixen entre eils el Redactor d'aquest setmanari D. Miquel López que fa ja deu dies que jeu.

MORTA.—Després de llarguíssima malaltia sufrida amb resignació cristiana, morí la madona Antonina Sancho viuda del Mestre Nonga, que tants d'anys se dedicá a l'ensenyansa privada i educá a tants de nins de la nostra vila. S'acompanyada i funerals constituiren una gran manifestació de dol. Al cel sia ella i rebiga la seua familia especialment son fill Francesc Lliteras l'expressió del nostro condol.

PREGO.—Amb molt d'acert el Sr. Batle ordená ter una crida manant treure tots els porcs de les assolls que donen a carrer, i que cada dia se fassen netes les demés. Es aquesta una orde higiénica que hauria d'observar tothom exactament per la bona sanitat de la nostra vila.

CREDIT.—S'ha concedit un crédit de 2700 pts. per arretglar el camí ve-zinal d'Artá a les Coves passant per Sa Torre.

ANIMACIO.—En reina mollíssima per anar a les Parades de Cavalls que demá s'han de fer al Hipódrom de Ca. S'Hereu de S. Servers. Es de creure que hi acudirá moltíssima gent. En elles hei pren part el cavall Polo de D. Juan Terres d'Artá,

DESGRACIA.—En Toni de Santa Sirga dia 29 tengué la desgracia d'esclafar-se un dit. Li desitjam pronta curació.

FELICITACIO.—La mereixen i ben efusiva alguns joves aprofitats d'aquesta població que en llurs estudis han sabut posar de manifest ses dots naturals però més que res la seua forsa de voluntat que's més meritória. Per aquest motiu volem felicitar a D. Lluís Pascual fill del Notari de la nostra vila qu'acabá el Batxiller en el juny prop passat, i per si sol durant les vacances s'ha preparat del primer curs de la carrera de Misser qu'acaba d'aprovar.

—També la mereix D. Daniel Cano jove telegrafista artanenc resident a Manacor que ademés del treball d'oficina s'ha preparat també amb un any de tres cursos de Misser acabant ara d'aprovar el tercer.

—Altre felicitació mereix el jovenet Bartomeu Lliteras (a) de Pula, recent destinat a l'Estació telegráfica de Málaga el qual també a aprovat set assignatures dels últims cursos de Batxiller. A eils i a les respectives families felicitem efusivament.

REGISTRE

Matrimonis

Septembre

Dia 16 Llorrens Sancho Terrassa (a) Sanxo amb na Francisca Font Llabrés (a) de Sa Caseta. Fadrins.

Morts

Dia 14 Bernat Verdera Gamundí (a) Massetes de 85 anys, viudo, de Enteritis aguda.

Dia 14 Eusebi Guilés Pujol, de 17 anys fadrí de Miocarditis.

Dia 15 Jaume Riera Morey de 76 anys, fadrí, de Hemorragia interna.

Aquest periodíc está subjecte a censura esglesiástica.

SECCIÓ AMENA I HUMORÍSTICA

Excursió magnífica

Seria cosa de les sis i mitja del matí del pròxim diumenge passat, quant, els Marians d'Artá, oida Missa, despedits del Sr. Rector, cantat s'himne oficial de la Congregació, i acompanyats del seu digníssim Director Mossen Jusep Sancho, emprenguerem s'anada, en «auto-camió», cap an el Port de Felanitx.

.

Arribarem allà, a cosa de les vuit, i com se pot suposar, el nombre de veïns, d'aquella colònia, que atacats de curiositat, al sentir «el pop, pop» del vehicle de foc, tregueren al cap a la finestra, per veurer-mos, no se pot dir.

Una volta situats, cada qual tregué de dins la seva senayeta el recapte suficient, per fer lo que's diu «una bona berenada.»

Enllestits d'aquesta feyna, tots anarem a fer visita a l'Esglesia i resar un poc davant el Sacrarí. Després, uns se possetjaren per aquelles costes, que son molt galindones, altres anaren a veurer «s'hidro-avió» que hi há a s'escola allà instalada, i no pocs se posaren a barquetjar.

.

El rellotge tocá les onze i mitja, i colocats, altra vegada, en «l'auto-camió» partirem cap a St. Salvador de Felanitx, centre de la nostra excursió, anant a voltar pels pobles de S'Horta, Calonge, Alqueria Blanca i Santanyí, s'entrada als quals la feiem en mig de cántics a la Verge.

En tots ells anarem a resar davant el Sacrarí de la Parroquia, i a visitar, després, ses belleses principals de la població.

.

A cosa de les quatre del capvespre, arribarem al camí que condueix a St. Salvador.

Devellats del vehicle, i corregat cada qual amb el seu «mort», emprenguerem sa pujada cap a la montanya santa, ont s'hi troba la casa de la nostra ben-volguda Mare.

Molts d'alens, moltes suades i molts de gemegs haguerm de fer per arri-

bar-hi, però tot aixó estava dulcificat per l'esperança de veurer-hi allá dalt, a sa que es «consol dels afligits.»

Arribats, a la fi, al lloc dels nostros desitjos, anarem, lo primer, a saludar a la Reina de cels i terra, i a depositar, als seus peus, els nostros cors. Després, més aviat que depresa, acudirem a posar els peus davall sa taula, per veure si fariem fugir ses moltes rates que sentiem correr per dins ses nostros panxes.

Se mos serví un «arrós» que ho era boníssim!

Una vegada llests de comptes, anarem a resar el Rosari davant la Verge. Acte seguit, el Director va resar ses oracions, que tot bon cristiá deu haver de resar, entrada ja la nit.

Sortits de l'Esglesia, mos pasejarem per damunt el terrat, fins a cosa de les vuit, en que tots diguerem: «cap al llit falta gent»

No feia mitja horeta que estavem colgats, i ja sentiem una «roncada general» que pareixia que tota sa casa havia de caure.

.

El rellotge tocá les cinc i mitja de l'endemá dematí, i tots ja estaven «alto» i ulls ben espolsats.

Una volta confessats, combregats i oida Missa, que digué Mossen Bartomeu Vaquer, de Felanitx, durant la cual els Marians cantaren alguns «motetes», i Mossen Andreu Caselles, que s'havia agregat a noltros ja desde Artá mos va fer una platiqueta, tornarem a passar uns quants roagons de dins ses senayetas a dins ses nostros panxes.

¡Aquí va esser sa bona! De cop en sec, se mos tregué una ensaimada, que mos regalá el bondadosíssim Senyor Rector d'Artá, i de la qual sa gent «campestre» haguera dit: «jeil es corrossal!»

¡I que m'heu direu! Dins dos minuts s'ensaimada hagué desaperegut.

.

El rellotge tocá les vuit, i despedits, tots, de la Verge Santa, i carregat, cada qual, amb sa seva senayeta, partirem cap avall, i com que per debaixar, solem dir que tots els sants hi ajuden,

amb un «sant i amen» forem an el «camió», que mos esperava an el mateix punt, ont mos deixá el dia abans.

Collocats dins eil, arribarem a sa ciutat de Felanitx, i allá visitarem la Parroquia, el Convent de St. Anfo de Ligorí, el Sindicat Católic i demés establiments d'importancia.

.

Altre volte embarcats, al cap de vint minuts, mos trobarem a Porreras. El «choufer» del vehicle mos conduí a caseva, i allá treguerem ses senayetas i mos posarem a dinar. Aquest bon homo mos obsequiá ab un tassó de ví.

Acabat el dinar anarem a visitar la Parroquia i el Convent de les Monjes.

.

Passada una hora, poc més, poc menys, emprenguerem el viatge cap a Artá, passant per Villafranca i Manacor, aturant-mos en aquell poble per veure la Parroquia i el Convent de les Monjes, i en aquest únicament la Parroquia.

Seria cosa de les cinc i mitja quant arribarem a Artá.

En la conclusió d'aquesta ressenya, devem fer constar:

Primer.—Que quand arribarem al Port de Felanitx hi hagué un bon senyor an a qui mai havíem vist ni ell a noltros, que amb tota liberalitat nos doná la clau de caseva, que per cert estava ben arretjada, amb amplex facultats de fer lo que volguessem. Desde aqueixes columnes li repetim les gracies més e vals.

Segon.—Que aqueixes excursions s'haurien de repetir sovint, sovint, per que animen i instrueixen als joves.

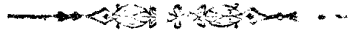
Tercer.—Que mereixen l'enhorabona més entusiasta el Director de la Congregació Rt. D. Josep Sancho de la Jordana i tots els joves Marians que tant be saben correspondre al zel del seu Director.

Quart.—Les més corals gracies a totes les persones que ajudaren al bon éxit de l'excursió.

X.

TIPOGRAFIA CATOLICA

DE

A. FERRER GINART

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES, FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÁFICS.

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials

Ademés en ella se poden demanar

ARTICLES DE PAPELERIA. TINTES, OBJECTES D'ESCRIPTORI I LLIBRES DE TOTA CASTA.

Especialitat en llibres i articles escolars.

EN PREUS, COMPETEIX AMB LES MILLORS CASES DE FORA



Carre dels Quatre Cantons - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES
DE
BARTOLOMÉ FLAQUER
(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche
que parte directo para Cadepera y Calzerratjada
y de estos puntos sale otro para todas las salidas
de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas
y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones
intermedias.

PLASETA DEL MARCHANDO.

¡Artanencs, escoltau!

Si's paraigo está espenyat
i el voleu fe arretglá
n'Andreu Rauxé el dobará
be, barato i aviat.

En lo que també es trempat
es en feines de llauné
posa lligades d'acé
a ribells i greixoneres
adoba pelles, calderes
i máquinas de quinqué.

CARRER RECTA--ARTÁ

GRANDES ALMACENES
San José

DE

Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

TODO LO QUE SE REQUIERE PARA

VESTIR Y CALZAR

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217

Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

La Fonda Nanda, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTÁ

S'ES OBERTA FA POC. TÓT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ES MERADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

La posada una nova Agencia entre Artá i Pal-
ma

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe
d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38. An es costat des
Centro Farmacéutic.

Artá Figuerol 43

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobarcu sempre paus, panet,
galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticería

TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DES PAIG Carrer de Palma 3 bis. ARTA

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier
estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTÁ

DISPONIBLE